

I. PODATKI O ROKOPISU		
(Stran izpolni založnik pred oddajo recenzentu.)		
Naslov učbenika: BITÁCORA 2, NUEVA EDICIÓN		
Avtor/ Avtorji: Neus Sans Baulenas, Ernesto Martín Peris, Augustin Garmendia, Emilia Conejo		
Založba: DIFUSIÓN		
Učbenik bo namenjen naslednjemu/-im vzgojnoizobraževalnemu/-im programu/-om: <ul style="list-style-type: none"> ☐ osnovnošolsko izobraževanje ☐ vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ☐ osnovno glasbeno izobraževanje ☒ gimnazijsko izobraževanje x splošno x strokovno ☐ nižje poklicno izobraževanje ☐ srednje poklicno izobraževanje ☒ srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje ☐ poklicno-tehniško izobraževanje ☐ drugo: 		
Ime programa/programov: <small>(Pomočnik v biotehnikih in oskrbi, Klepar-krovec, Zdravstvena nega, Strojni tehnik...)</small>	Predmet: ŠPANŠČINA KOT DRUGI oz. TRETJI TUJI JEZIK v gimnazijah in srednjih tehniških ter strokovnih šolah	Letnik: 2. in 3. Število ur: okvirno 140 ur
II. VRSTA RECENZIJE		
(Založnik označi vrsto ocene.)		
X Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ocena metodično didaktične ustreznosti ☐ Ocena razvojno psihološke ustreznosti 		
Izjavljamo, da je rokopis recenzentu oddan skladno z drugim in tretjim odstavkom 9. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov.		
Datum oddaje rokopisa: 21.2.2019	Podpis odgovorne osebe založnika: Marjeta Juvan, Svetovalka za tujejezično literaturo	Žig
III. PODATKI O RECENZENTU		
Ime in priimek: doc.dr. Marjana Šifrar Kalan		

Izobrazba:

Naziv:

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov: docentka za področje didaktike španščine

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Avtorstvo gradiv:

- Predmetni izpitni katalog za splošno maturo, španščina, Državni izpitni center (vse izdaje);
- Izpitni kompleti za španščino;
- gradiva za učitelje na seminarjih stalnega strokovnega spopolnjevanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na Filozofski fakulteti in Zavodu RS za Šolstvo (od 2001 naprej);
- soavtorstvo učbenika *El verbo en español, Ejercicios prácticos* (Filozofska fakulteta, 2008 in 2018);
- uredništvo in soavtorstvo učbenika *Španščina, Besedila, naloge in razlage za gimnazijce in srednješolce* (Rokus Klett, 2009);
- soavtorstvo monografije namenjene srednješolskim učiteljem španščine *Španščina, Posodobitve pouka v gimnazijski praksi* (Zavod RS za Šolstvo, 2010)
- ostale strokovne in znanstvene publikacije (COBISS)

Recenzija gradiv:

- recenzije: Intercambio 1 in 2, Gente joven 1 in 2, Nuevo ven 1, Gente 2, En acción 1 in 2, Club Prisma A1, Chicos chicas 2, prenovljeni učni načrt za gimnazijo – španščina, joven.es 1, 2, 3, Protagonistas A1, A2, B1, Pasaporte A1+A2, Pasaporte B1, Nos vemos 1 in 2, Espacio joven; Embarque 1 in 2, Aula Internacional 1, 2, 3, Bitácora 1 in 2, Gente Hoy 1 in 2, Diverso 1, 2, 3.
- soavtorstvo slovenske izdaje učbeniškega kompleta Gente 1

Sekundarno avtorstvo:

Druge aktivnosti:

V. PISNA OCENA

(Recenzent označi vidik opravljene ocene.)

✓ Ocena skladnosti s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje

- Ocena metodično didaktične ustreznosti
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega učbenika:

VI. POVZETEK OCENE

Pred pregledom sem bil seznanjen s Pravilnikom o potrjevanju učbenikov in pojasnili za recenzenta (<http://www.zrss.si>) : da ne

Pregledal sem predlog učbenika v dokončnem 1:1 formatu (celotni besedilni in nebesedilni del):

da ne

Pregledal sem učbenik:

v celoti del, in to od poglavja _____ do _____ oz.
od strani _____ do _____ strani.

Drugo:

Pregledal sem učbenik pripravljen za **objavo v elektronski obliki**, ki na

- ustrezen neustrezen

način vključuje *interaktivne gradnike* (vodene učne poti, igre, naloge, teste, orodja za analizo odgovorov) za pridobivanje, utrjevanje ter preverjanje znanja

- ustrezen neustrezen

motivira učenca za aktivno komunikacijo z vsebinami in predstavitvami

- ustrezen neustrezen

način vključuje *večmedijske/multimedijske elemente* (statične in gibljive podobe) za hitro in nazorno razlago pojavov, procesov, zakonitosti

- ustrezen neustrezen

način z navodili usmerja učenca pri postopnem razumevanju učnih vsebin, povezovanju že usvojenega znanja ter razvijanju sposobnosti za razvijanje ciljnih dejavnosti.

Pri ponovnem pregledu so bile moje pripombe ustrezno upoštevane:

- da ne jih nisem imel

Pregledani učbenik v celoti: ustreza delno ustreza ne ustreza

VII. DODATNE OPOMBE

Datum: 27. 3. 2019

Podpis recenzenta:

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Učbenik **Bitácora 2** za učenje španščine na ravni **A2** je izšel l. 2016 v prenovljeni drugi izdaji pri uveljavljeni španski založbi Difusión, specializirani za gradiva za poučevanje tujih jezikov. Celoten učbeniški komplet sestavljajo: učbenik, delovni zvezek, priročnik za učitelja, digitalna verzija učbenika, ki vsebuje tudi gradiva za projiciranje in interaktivno tablo, slušne in video posnetke ter dodatna gradiva za učitelje. Vsa ta dodatna gradiva so dosegljiva na spletni strani založbe <https://campus.difusion.com>.

Ime *bitácora*, vzeto iz navtičnega besedišča, pomeni metaforo za potovanje oz. učenje skozi odkrivanje novih obzorij. Ime učbenika želi nakazati, da gre za odprt tip učbenika v smislu učenčevega dnevnika, ki spoštuje individualno in avtonomno pot do znanja vsakega učenca in njegovo aktivno vlogo v skladu s priporočili evropskega dokumenta SEJO. Učbenik temelji na treh metodoloških pristopih: 1) leksikalnem pristopu, 2) pristopu, ki temelji na aktivni vlogi učenca in 3) razvijanju učenčeve avtonomije. V primerjavi z drugimi učbeniki ima besedišče primarno vlogo, slovnica pa sekundarno oz. podrejeno vsebini. Besedišče v skladu z leksikalnim pristopom temelji na poučevanju večbesednih enot, najpogosteje kolokacij, oz. leksikalnih koščkov jezika. Od drugih učbenikov za učenje španščine se loči tudi po »beležki za učenje« (*agenda de aprendizaje*), kamor si učenci v skladu s svojimi interesi in potrebami pripišejo novo besedišče, kombinacije besed oz. stalne besedne zveze in utrdijo najpomembnejše jezikovne strukture vsake enote. Slovnica se uvaja induktivno skozi receptivne spretnosti in skozi stavke oz. kratke dialoge kot model, kjer so glavne nove strukture obarvane z rumeno. Od drugih učbenikov se *Bitácora* loči po večji odprtosti, ki zahteva aktivnega učenca, ki razmišlja o tem, kaj bi se rad naučil in pridobiva znanje v skladu s svojimi potrebami in interesi. Avtorji učbenika učenca nagovarjajo kot inteligentnega sogovornika in akterja, ki ima določeno predznanje in znanje o svetu.

Učbenik **Bitácora 2** ima enako strukturo kot *Bitácora 1* in vsebuje: uvodno enoto, 9 glavnih enot, 17 strani slovnične razlage, 15 strani slovarja in 26 strani primerov mednarodnega izpita iz španščine DELE za raven A2 (4 primeri izpita za vse jezikovne spretnosti). V slovarju so v abecednem redu predstavljeni osnovni glagoli, ki imajo poleg pomena oz. različnih pomenov pripisane stavke z najpogostejšimi besednimi kombinacijami z določenim glagolom ter izpeljanke (npr. *aprender - aprendizaje; comenzar - comienzo*) in kolokacije (npr. *cambiar - el cambio de moneda, nacer - la fecha de nacimiento*). Uvodna enota 0, *Nosotros y el español* (Mi in španščina) učencu omogoči osebno predstavitev v povezavi z odnosom in uporabo različnih jezikov (kateri jezik uporabljamo doma, kateri s prijatelji, pri študiju...) in spoznavanje sošolcev (katere stvari so nam všeč, kaj nas določa, katere španske besede so nam najbolj všeč...). Preko različnih pretežno skupinskih aktivnosti se učenci pogovarjajo o učnih strategijah o učenju španščine in drugih jezikov. Skozi vse enote se razvija skupinsko delo oz. učenje, ki učenca pripravi na resnično življenje ter mu pomaga razvijati čustveno in interpersonalno inteligenco. Razvijanje skupinske dinamike pa je pomembno tudi za vzpostavitev prijetnega pozitivnega vzdušja, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne in si bodo

upali eksperimentirati z jezikom. V vseh enotah učbenika je prisotno tudi razvijanje medkulturne kompetence v odnosu učenca in njegove kulture do različnih kultur, ne le do španske in hispanoameriških.

Učbenik vsebuje 9 glavnih enot in vsaka enota zajema 12 strani. Iz naslovov enot lahko razberemo glavne cilje oz. vsebino: 1) *Tener o no tener* (Imeti ali ne imeti), 2) *Dos habitaciones y el salón* (Dve sobi in dnevna soba), 3) *Vida y obra* (Življenje in delo), 4) *Bolsos y bolsas* (Torbice in vrečke), 5) *Te llamo y hablamos* (Te pokličem in se pogovoriva), 6) *Años, siglos y milenios* (Leta, stoletja, tisočletja), 7) *De usar y tirar* (Uporabi in zavrzi), 8) *¿Iguales, parecidos o diferentes?* (Enaki, podobni ali različni?), 9) *De ida y vuelta* (Povratno potovanje). Vsaka enota se uvede z grafično podobo, "besednim oblakom", ki predstavlja temo in je sestavljena iz besedišča na to temo (npr. v 6. enoti o zgodovini je "besedni oblak" v obliki piramide, v kateri so španske besede za imperij, neodvisnost, vojno...). Učenec tako pridobi besedišče, ki ga bo srečal v nadaljnjih besedilih (pisnih besedilih in slušnih ter video posnetkih) v receptivnih aktivnostih. Prva motivacijska aktivnost je video posnetek, s španskimi podnaslovi ali brez njih, sledi pisno in slušno besedilo, ki je zvest približek sodobnemu avtentičnemu besedilu, ki ne podcenjuje bralnih kompetenc učenca in upošteva razliko med receptivnim in produktivnim besediščem. Učitelj bo moral izhajati iz stališča, da za razumevanje ni potrebno vedno razumeti vsake besede posebej, v nasprotnem primeru bo veliko časa moral posvetiti razlagi novih besed. Besedila za slušno in bralno razumevanje vedno predstavljajo kulturo in navade špansko govorečega sveta in so vpeljani integrirano, saj učbenik ne predvidi posebnega sklopa za kulturo. Pogosto uvodnemu besedilu enote sledi slušno besedilo, ki je s tem povezano oz. nadaljevanje pisnega besedila. Kot nazoren primer lahko navedemo 6. enoto: uvodno besedilo je vprašalnik v obliki kviza (ki se lahko izvede kot družabna igra) o zgodovini in kulturi hispanoameriških držav, temu pa sledi poslušanje radijskega tekmovanja iz zgodovine Španije. Tudi slušni posnetki zvenijo avtentično, z naravnim (in ne dolgočasnim šolskim) ritmom, z govorniki iz različnih delov špansko govorečega sveta in s tipičnimi frazami pogovornega jezika. Vsa besedila so hkrati vzgojna, saj skušajo učenca ozavestiti o aktualnih družbenih težavah in spodbujajo k iskanju rešitev ter h kritičnemu razmišljanju (učbenik spodbuja recikliranje, kupovanje rabljenih predmetov, spoštljiv odnos do narave...). Aktivnosti, ki sledijo bralnemu in slušnemu vnosu se izvajajo individualno, v dvojicah ali v skupini.

Pogosto se aktivnosti rešujejo s pomočjo slovarjev in spleta (npr. nakupovanje predmetov preko španskih spletnih strani za rabljene predmete: segundamano.es, ebay.es; iskanje nastanitve za počitnice na spletu). Vse slovnične vsebine so predstavljene induktivno, saj je oblika podrejena vsebini. Učenec najprej prejme veliko jezikovnega vnosa (bralno, slušno in avdiovizualno razumevanje), kateremu sledi delo z besediščem in šele nato sledijo eksplicitne aktivnosti s slovnico. Vsaka enota vključuje stran, ki se imenuje *agenda de aprendizaje* ("učenčevi zapiski"), kjer se prepletajo primeri in pravila, ki jih mora dopolniti še učenec. Vaje so vodene vendar odgovori niso pričakovani ampak odvisni od učencev (spoštovanje komunikacijskega pristopa in vrzeli v komunikaciji). Učence se vodi, da si nove jezikovne strukture ne le zapomnijo, ampak, da jih uporabijo v različnih novih situacijah. Spodbujajo se

učne strategije (npr. tehnike pomnjenja, ugibanje iz konteksta...) in primerjava vsebin z učenčevim svetom, kulturo in državo ter primerjava španščine z drugimi jeziki. Na koncu vsake enote sledi stran namenjena besedišču, kjer se obravnavajo kombinacije besed in doda osebno besedišče ter uporabi v krajših aktivnostih.

Med vsemi jezikovnimi zmožnostmi se najmanj pozornosti posveča pisnemu izražanju, zelo veliko pa branju v učbeniku in na spletu ter pogovoru v skupinah. Razvijanje jezikovnih zmožnosti se uravnoteži z delovnim zvezkom, kjer je večina vaj namenjena individualnemu učenju in predvsem pisanju, zato menim, da je učbenik smiselno uporabljati skupaj z delovnim zvezkom.

Slikovno gradivo je pregledno, sodobno in predstavlja veliko družbenokulturnih vsebin špansko govorečega sveta. V primerjavi s prejšnjo izdajo, sedaj zavzema manj prostora.

Oblikovanje sledi modernim trendom in predvsem na straneh s pisnimi besedili deluje privlačno kot revija vendar ne prenatrpano ali kaotično.

Zelo sodoben koncept učbenika bo verjetno vzbudil zanimanje za učenje in poučevanje. Prevladujoči leksikalni pristop in veliko vsebinsko bogatega receptivnega vnosa preko izredno dobre imitacije avtentičnih besedil in video posnetkov se približa poučevanju v „jezikovni kopeli“ (učenja v okolju ciljnega jezika brez pretiranega postopnega uvajanja in prevajanja), zato ne bo primeren za tradicionalne slovnično-orientirane učitelje, ki pa jih med slovenskimi učitelji španščine tako ali tako ni veliko.

Učbeniški komplet **Bitácora 2** ustreza veljavnemu učnemu načrtu za španščino v srednji šoli, razvojni stopnji učencev in je v skladu s pedagoško-psihološkimi spoznanji stroke in s priporočili Skupnega evropskega jezikovnega okvirja. Z jezikovnega in didaktičnega vidika gre za zelo sodoben učbenik, ki temelji na leksikalnem in komunikacijskem pristopu in dijaku omogoča razvijanje sporazumevalnih zmožnosti na ravni A2, ki jih bo lahko uporabil v resničnih vsakdanjih situacijah. Učbenik popolnoma ustreza za poučevanje španščine kot drugega ali tretjega tujega jezika v srednješolskih programih in ga zato predlagam v potrditev.

dr. Marjana Šifrar Kalan
Oddelek za romanske jezike in književnosti
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

